

Het kan wél

Verkiezingsprogramma D66 De Bilt 2026–2030

The logo for the political party D66, featuring the letters 'D66' in white on a green square background. This logo is centered within a larger orange square, which is itself centered on a yellow background.

D66

Het kan wél

Voorwoord lijsttrekker Donja Hoevers

Gemeente De Bilt is een gemeente met 6 kernen, die elk een eigen karakter kennen. Wat ons verbindt is dat overal mensen anderen helpen. Ik denk daarbij aan de buurtkamers, de Voedselbank, de geloofsgemeenschappen, de verenigingen en bijvoorbeeld verschillende appgroepen. Zo kan ik meer voorbeelden geven. Die gemeenschapskracht willen we behouden en versterken, omdat dat ervoor zorgt dat mensen fijn kunnen leven.

Zelf ben ik een verenigingsmens. Bij de vereniging kijk je namelijk naar elkaar om en zorg je voor elkaar als het nodig is. Mensen die elkaar in het dagelijks leven niet vanzelf verenigen elkaar en doen iets samen wat ze leuk vinden. Of dat nou sport, creatief bezig zijn of, zoals in mijn geval, muziek maken is.

De afgelopen jaren hebben we als D66 verschillende zaken bereikt. 'De tijd van uitstellen is voorbij' was onze slogan.

Er komen bijvoorbeeld woningen bij Leyens Erve, HF Witte, in de Spoorzone en op de Schapenweide. Maar er komen ook eindelijk woningen bij in Maartensdijk, op de Dorpsweg 134 en bij de Nachtegaallaan. Onze focus was naast betaalbaar bouwen ook bouwen voor starters en senioren. Daar gaan we in een volgende periode graag mee verder.

Eindelijk werd er ook gesproken over onderwijs, we hebben een Lokale Educatieve Agenda opgesteld. Dat was een diepe wens van D66. De LEA is opgesteld samen met de scholen. Een grote stap in toegankelijk en goed onderwijs in onze gemeente. Daarnaast heb ik me stevig ingezet voor jeugdparticipatie. Mét resultaat, er komt een jongerenraad met brede vertegenwoordiging. We kunnen de generatie na ons niet in de kou laten staan.

We hebben ook aandacht gevraagd voor geweld achter de voordeur. In Nederland sterft elke 8 dagen een vrouw, veelal door situaties die zich achter de voordeur afspelen. Op het gebied van duurzaamheid hebben we een zonnenveldenbeleid en warmtevisie vastgesteld en de lantarenpalen zijn voorzien van ledverlichting. Verder is de financiële positie sterk verbeterd. Natuurlijk hebben we ook nog wensen. Een burgerberaad is daar één van. Dat is een gelote groep inwoners die meedenkt over een onderwerp.

Voorwoord lijsttrekker Donja HoEVERS

We zullen geen moment onbenut laten om ervoor te zorgen dat De Bilt een mooie en duurzame plek blijft om te wonen en werken, ook als het gaat om mensen in nood. Daarbij maakt het voor ons niet uit of het mensen zijn die gevlucht zijn of mensen die door omstandigheden bijvoorbeeld in (financiële) nood zijn geraakt.

Veel plezier met het lezen van ons programma en schroom niet om contact op te nemen bij vragen of wanneer u verder wilt praten. Persoonlijk vind ik contact met inwoners, ondernemers en alle andere betrokkenen bij onze 6 kernen het leukste wat er is.

Donja HoEVERS

Lijsttrekker D66 De Bilt

d.hoEVERS@debilt.nl of 0651023270

Inhoudsopgave

Voorwoord lijsttrekker Donja Hoevers	3
1. Sterke en betrokken buurten	6
2. Wonen voor iedereen	9
3. Kansen voor elk kind	13
4. Een groene en duurzame gemeente	17
5. Een vitale economie en ruimte voor ondernemers	21

Hoofdstuk 1

Sterke en betrokken buurten

Sterke en betrokken buurten

Verbinding in de wijk staat centraal: samen maken we gemeente De Bilt sterker. D66 gelooft in de eigen kracht van mensen. Inwoners zijn actief betrokken mensen die samen zorgen voor betere buurten. We zorgen dat inwoners elkaar ontmoeten op straat of in buurthubs of buurtkamers en zetten buurtcoaches in om jongeren perspectief te bieden en overlast te voorkomen. De gemeente kan hierbij helpen.

Inwoners regelen zelf saamhorigheid in de wijk, de gemeente helpt

Stimuleren gemeenschapskracht op wijkniveau wordt gemeentelijk beleid

Ideeën vanuit inwoners om de mensen in een wijk samen te brengen en met elkaar in gesprek te laten gaan worden actief ondersteund door de gemeente. Hiervoor is geld nodig vanuit de gemeente, voor bijvoorbeeld een **wijkondersteuner** en **buurtcoaches**. Elke euro die je hiervoor inzet levert op termijn 6 euro aan besparing op het gebied van bijvoorbeeld zorg.

D66 De Bilt wil meer **zorgcirkels** om mensen sterker te maken en eenzaamheid te voorkomen. Hierdoor wordt de omgeving veiliger en is het fijn wonen. Er zijn goede voorbeelden hiervan in Austerlitz. Hulp vragen en krijgen kan soms erg ingewikkeld zijn. D66 De Bilt wil **minder regels** en een werkwijze waarbij de vraag van de **inwoner centraal** staat.

D66 De Bilt wil **vrijwilligersdagen** waar alle verenigingen en instellingen zich kunnen presenteren. Vrijwilligerswerk doen verrijkt je eigen leven en maakt de wereld beter. De gemeente helpt waar mogelijk en waardeert wat mensen vrijwillig doen. We ondersteunen evenementen in en rond het van Boetzelaerpark zoals de kunstmarkt, open lucht cinema, oldtimer dag etc.

Organisatievormen inrichten voor borging continuïteit

D66 De Bilt wil dat de gemeente, waar nodig en nuttig, kansrijke burgerinitiatieven helpt en begeleidt. Zo zorg je ervoor dat een initiatief niet afhankelijk is van de initiatiefnemer. D66 De Bilt wil dat de gemeente juridische hindernissen zoveel mogelijk weghaalt. De collectieve verzekering voor bestuurlijke aansprakelijkheid via Mens Dichtbij is een goed voorbeeld hiervan.

Sterke en betrokken buurten

We willen zoveel mogelijk **buurthubs** of **buurtkamers** in onze wijken, als ontmoetingsplaats voor oud en jong, als (huis)werkplek, om koffie te drinken of om de buurt veilig te houden. Deze plaatsen passen bij de wijk of het dorp en versterken al bestaande voorzieningen. We geven voorrang aan wijken waar deze voorzieningen het hardst nodig zijn. De gemeente stelt budget beschikbaar. D66 De Bilt ziet deze buurthubs idealiter gerund door een sociale ondernemer, die bv zorgdraagt voor ondersteuning van inwoners m.b.t. digitale en overheid-gerelateerde zaken. De 'Huiskamer Werkwinkel' in Den Dolder is voor D66 De Bilt een inspirerend voorbeeld. Waar nodig faciliteert Mens Dichtbij hierbij.

Verduurzaming (ook) op wijkniveau regelen

D66 De Bilt stimuleert en stelt geld beschikbaar voor initiatieven van wijkbewoners die bijdragen aan verduurzaming van de woonomgeving en eenvoudig zijn te regelen. Bijvoorbeeld half-verharding van parkeerplaatsen, geveltuinen, hogere trottoirs, groen in de wijk en hitte-werende en droogtebestendige groenvoorzieningen.

D66 De Bilt handhaaft gerichte subsidiëring (voor particulieren met krappe portemonnee) van **isolatie van woningen** met energielabel D, E, F of G, zoveel mogelijk te organiseren op straat- of woonblok-niveau.

Chichi – The Golf Venue in Groenekan heeft specifiek impact op een groep inwoners. De gemeente moet zorgen dat afgesproken normen hier niet worden overschreden en daarom, zo nodig, onaangekondigd handhaven op licht en geluid.

Participatie van inwoners wordt transparanter en voorspelbaarder

D66 De Bilt staat voor een voorspelbare en betrouwbare overheid door transparantie over afwegingen bij besluiten: "je wordt gehoord en we zeggen wat we ermee (wel of niet) doen", met als basis **actief verwachtingenmanagement**. Niet iedereen krijgt zijn zin. We verdelen lusten en lasten eerlijk over de gemeente.

We willen extra aandacht voor groepen die vaak niet of (te) weinig worden gehoord, zoals huiszoekers, gezinnen, jongeren en mensen voor wie meepraten over beslissingen niet vanzelfsprekend is. Daarbij komen 2 **burgerberaden** voor een concreet probleem, met duidelijke afspraken (kaders vooraf). We willen tenslotte afspraken maken voor participatie bij niet-ruimtelijke onderwerpen (zoals jeugdzorg, WMO, werk/inkomen) om bij ook deze onderwerpen mensen te betrekken die ervaring hebben met het onderwerp.

Hoofdstuk 2

Wonen voor iedereen

Wonen voor iedereen

D66 De Bilt blijft nieuwe woningen bouwen. De woningnood is onverminderd groot en ook in De Bilt moeten we doorgaan met flink bouwen. Voor jongeren zijn er geen betaalbare woningen te vinden en de wachtlijst voor een sociale woning is aanzienlijk, meer dan 11 jaar. Ook voor ouderen die graag gelijkvloers willen wonen zijn er veel te weinig geschikte appartementen. We kiezen voor betaalbare woningen voor starters, jongeren en ouderen. We bouwen gemengd, betaalbaar en duurzaam, met ruimte voor groen en voorzieningen.

Woningbouw willen we voortvarend realiseren én plannen

Komende 4 jaar: start uitvoering én planvorming woningbouw

In de afgelopen raadsperiode is een grote stap gezet voor de woningzoekenden. Er komen woningen bij HF Witte, Leyens Erve, aan de Utrechtseweg 341, in de Spoorzone en op de Schapenweide. De focus ligt naast betaalbaar ook op starters en senioren.

Bij station Bilthoven gaan we **snel over tot de bouw van woningen**, in het bijzonder op de zgn. Driehoek (deze grond is van de gemeente).

In de komende raadsperiode wil D66 De Bilt starten met de ontwikkeling van **twee nieuwe grotere locaties**: de straat **Weltevreden** en **Maartensdijk-zuid**. Hierbij maken we gebruik van eenzelfde succesvolle aanpak voor woningbouw als bij HF Witte, Leyens Erven en de Schapenweide, waarbij we luisteren naar de inwoners en uitleggen welke keuzes we maken.

D66 De Bilt zoekt - net als bij de Spoorzone - bij nieuwbouw voor een **gebalanceerd compromis** tussen de nood van de woningzoekenden, de belangen van omwonenden, een goede bereikbaarheid en voldoende groen. De stem van omwonenden is voor D66 belangrijk, maar niet doorslaggevend.

In alle woningbouwlocaties wil D66 De Bilt gemengd bouwen waar iedereen welkom is met woningen voor iedere portemonnee. We kiezen voor een **mix tussen wonen, recreëren en werken**, met ruimte voor voorzieningen en waar mogelijk innovatieve bedrijven op het gebied van onder andere Life Sciences.

Om dit alles te realiseren geven we de woningzoekende nadrukkelijker een stem in projecten door het inrichten van een woningzoekenden-panel.

Wonen voor iedereen

Verkeersveilig en bereikbaar bouwen

Voor nieuwbouw bij **Maartensdijk Zuid** willen we een goede OV-ontsluiting.

Op **Weltevreden** willen we woningen bovenop nieuwbouw voor de scholen en zetten we actief gemeentelijke grondposities in. In de ontwikkeling hebben we speciale aandacht voor de verkeersveiligheid, onder andere de Herbi rotonde.

Bij de bouw bij bijvoorbeeld **Stomphorst** zorgen we voor een veilige inrichting voor iedereen en specifiek ook voor schoolgaande kinderen. We kiezen voor het verlagen van de snelheid op de Utrechtseweg naar 60 km/uur en een veilige oversteekplaats richting de Michaëlschool met goede openbare verlichting. Bereikbaar bouwen betekent ook oog voor toegankelijkheid.

Bij bouwprojecten willen we dat ervaringsdeskundigen betrokken worden, zodat woningen en hun omgeving ook bereikbaar zijn voor mensen met een, al dan niet zichtbare, handicap.

We willen dat de gemeente in samenwerking met NS en provincie meer parkeerruimte voor fietsen creëert in het stationsgebied **Hollandsche Rading**.

Nieuwbouw klimaatbestendig en gevarieerd

Nieuwbouw moet volgens D66 De Bilt duurzaam, klimaatbestendig en gevarieerd zijn. Bij nieuwbouw geeft D66 De Bilt prioriteit aan de **kwaliteit van de openbare ruimte** en richt deze in op basis van de zogenoemde 'STOMP' methode.

Nieuwbouw kost de gemeente geen extra geld (positieve grondexploitatie). We bouwen duurzaam (ambitieniveau 'goud') met **voldoende sociale** (30%) en **middeldure huur** (20%).

Parkeernormen zijn laag met maximaal 1 parkeerplaats met laadpaal en goede voorzieningen voor het **fietsparkeren**. Op locaties met goed OV of waar gebouwd wordt voor starters kan de parkeernorm lager.

Huisvesting ouderen vraagt gericht beleid

We bouwen in elke wijk gemengd voor oud en jong, voor iedere portemonnee, zowel huur als koop. Woningen voor ouderen zijn hoogwaardig, **levensloopbestendig** en gelijkvloers. Voor senioren moet het aantrekkelijk worden gemaakt te verhuizen van een (sociale) eengezinswoning naar een appartement zonder dat dat leidt tot hogere woonlasten voor dezelfde woonkwaliteit. De gemeente zal dit ondersteunen.

Wonen voor iedereen

D66 De Bilt wil dat er meer woonvarianten komen tussen zelfstandig wonen en het verpleegtehuis. We bieden ruimte voor meerdere '**Knarrenhoven**' of vergelijkbare concepten.

Versnellen kleinere woningbouwprojecten en transformatie

Naast de nieuwbouw op grotere locaties willen we vaart maken met kleinere projecten en met transformatie, inclusief het splitsen, optoppen en bijplakken van woningen. Woningsplitsing, omschakeling van boerenbedrijven en ook kleinschalige evenementen faciliteren we door het versimpelen en versnellen van procedures. 'Ja, tenzij' moet daarbij het uitgangspunt worden. We willen vaart maken bij kleinere projecten tot 50 woningen. Bij deze projecten wordt de procedure zo kort mogelijk, zonder startnotities. Het college kan zelf besluiten nemen bij deze kleinere projecten. We willen hiervoor een Biltse participatiestandaard-light ontwikkelen.

Hoofdstuk 3

Kansen voor elk kind

Kansen voor elk kind

Ieder kind verdient gelijke kansen. Daarom investeren we in de Rijke Schooldag met sport, cultuur en gezonde lunches. We zorgen extra voor wie dat nodig heeft. Zo kan elk kind zijn of haar talent ontwikkelen en een goede start maken in het leven.

Onderwijs en sociale cohesie richten we op gelijke kansen

Iedereen krijgt gelijke kansen om zijn talenten te ontwikkelen

Kansengelijkheid is een grondrecht en een belangrijke voorwaarde voor een rechtvaardige en inclusieve samenleving. We vinden het belangrijk dat iedereen de mogelijkheid heeft om de eigen kracht in te zetten. Dat kan alleen met ondersteuning voor hen die dat nodig hebben.

Jongeren moeten zich goed kunnen ontwikkelen en de hulp krijgen die ze hierbij nodig hebben. We bieden gelijke onderwijskansen - ongeacht achtergrond - aan alle kinderen in het basis- en het voortgezet onderwijs. Hiervoor willen we structureel het programma van de **Rijke Schooldag** (in De Bilt 'De Club') aanbieden en verder uitrollen, waardoor kinderen op school en tijdens de buitenschoolse opvang in aanraking komen met sport, musea, muziek, gezonde schoollunches, natuur en huiswerkbegeleiding.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen in alle rust hun huiswerk kunnen maken en geven hiervoor de ruimte (bibliotheek, Jagtlust, sportverenigingen, clubhuizen, MENS De Bilt etc.) Een werkende laptop is voor ieder kind van belang. Wij maken het mogelijk dat alle kinderen die dat nodig hebben het volledige aanbod van Stichting Leergeld kunnen gebruiken.

D66 De Bilt streeft naar **nul thuiszitters**, en wil dat jongeren met een startkwalificatie de school verlaten. Handhaving van de leerplicht moet niet pas starten als de problemen al heel groot zijn, maar juist als problemen nog voorkomen kunnen worden.

D66 De Bilt wil ook alle kinderen de mogelijkheid geven om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Daarom investeren we in het beschikbaar stellen van een (breed samengestelde en administratief vereenvoudigde) **U-pas** voor kinderen uit gezinnen waar dit niet financieel haalbaar is. Deze groep kinderen kan bijvoorbeeld kortingen krijgen op muzieklessen, zwembles en de contributie voor de sportvereniging.

De verwijderde skatebaan in De Bilt willen we ergens laten terugkomen.

Kansen voor elk kind

Preventie stevig inzetten via een sterke sociale basis voor iedereen

Kinderen moeten gelukkig, gezond en veilig opgroeien. D66 De Bilt vindt het daarom belangrijk dat sommige gezinnen **laagdrempelige ondersteuning** krijgen, zoveel mogelijk in hun eigen directe omgeving zoals bijvoorbeeld via buurthubs of buurtkamers, zorgcirkels, op school, in de wijk of in het gezin. Wij willen de samenwerking tussen onderwijs/BSO, POH GGZ en CJG versterken en hiermee de ingeslagen weg van de afgelopen jaren voortzetten.

Vergelijkbare ondersteuning is nodig om stapelen van problemen in het gezin, op school en op het werk te voorkomen. Problematische schulden, armoede, relatie- en opvoedproblemen willen we preventief aanpakken om erger te voorkomen. Een toegankelijk loket (bv in de buurthubs of buurtkamers) is daarbij van belang.

We willen via de **Lokale Educatieve Agenda** blijvend aandacht vragen voor het aanbieden van specifieke programma's op de scholen rond o.a. ontwikkeling en opvoeding van kinderen, bijvoorbeeld door een echte familieschool in gemeente De Bilt.

Wijkgerichte initiatieven en de **ontwikkeling van informele netwerken** helpen gezinnen om een sterkere sociale basis te creëren en te behouden. Een mooi voorbeeld is het inrichten van herstelnetwerken in buurthubs of buurtkamers voor jongeren en volwassenen met bijv. psychische problemen. Dit kan worden vormgegeven door ervaringsdeskundigen en indien nodig door een professional. Hiermee wordt gestimuleerd dat inwoners (weer) mee kunnen doen in de samenleving.

Voor een **gelukkig en gezond leven** vindt D66 De Bilt het belangrijk dat de fysieke ruimte voldoende mogelijkheid biedt om te bewegen en te ontmoeten, dus buitenruimte zo in te richten dat dit activeert tot bewegen door jong en oud. We willen meer investeren in betere hardlooproutes, zwembad, recreatieve fietsroutes, meer watertappunten, outdoor gyms, enz. Bij elke nieuwe wijk moet gezondheid als criterium worden meegenomen, zoals bijvoorbeeld gebeurd is bij Leyens Erve.

We willen investeren in een stevige, maar constructieve **aanpak van jeugdige overlastgevers**, zoals bij het Lichtruim. We willen hiervoor actief buurtcoaches inzetten. De buurtcoach kent de buurt en neemt de regie bij de aanpak van de jeugdoverlast. D66 De Bilt wil daarnaast ongelijk investeren in onze jeugd om een toekomstperspectief te bieden en te voorkomen dat jeugdigen afglijden naar criminaliteit. Hiervoor wil D66 De Bilt inzetten op vroeg-signalisering in het sociaal domein en onderwijs. Waar er al problemen zijn, zoals bij het Lichtruim en Maertensplein, stelt D66 De Bilt grenzen en wil dat ouders en verzorgers actief worden betrokken bij het zoeken naar een oplossing voor structurele jeugdige overlastgevers.

Kansen voor elk kind

Opvang van vluchtelingen

D66 vindt het belangrijk dat wij plaats bieden aan mensen die huis en haard achter hebben moeten laten. **Opvang is een maatschappelijke taak.** In de geest van de spreidingswet vangen wij mensen op. We hechten belang aan het werken aan traumaverwerking en vroeg kansen bieden op deelname aan de maatschappij. Taalles vanaf dag 1, werk zodra dat kan, deelname aan het lokale verenigingsleven. Bij de keuze voor een AZC in onze gemeente willen we daarom in een vroeg stadium contacten leggen in de omgeving. We volgen hierbij het voorbeeld van Leersum.

We willen graag inzetten op een AZC locatie voor mensen met een **LHBTIQ+ achtergrond** om deze mensen veilige opvang te bieden.

Bij het opstellen van dit verkiezingsprogramma weten we nog niet of we voor of tegen een AZC op de locatie Berg en Bosch zijn, omdat we in de fase van informatie verzamelen en afspraken maken zijn.

Net als bij andere projecten luisteren we naar de zorgen van mensen over bijvoorbeeld veiligheid en ontsluiting. We willen dat de gemeente in gesprek gaat met mensen die bezorgd zijn, dat er geluisterd wordt en dat we samen kijken naar oplossingen. D66 zal voorwaarden stellen aan de komst van een AZC. We laten ons hierbij inspireren door goede voorbeelden elders in het land.

Hoofdstuk 4

Een groene en duurzame gemeente

Een groene en duurzame gemeente

We versnellen de energietransitie met isolatie, zonnepanelen, wind en zon met lokale opbrengsten, en investeren in biodiversiteit met bomen, bloemrijke bermen en buurttuinen. Zo verlagen we de energierekening en laten we een leefbare gemeente achter voor de toekomst.

Verlagen energierekening, CO₂-vermindering aantonen, meer biodiversiteit

Verlagen van de energierekening en volop blijven inzetten op zon- en windenergie

D66 De Bilt gaat vanwege energiearmoede en het klimaat de komende vier jaar door met helpen van onze inwoners bij **isolatie**, blijft de Biltse energiecoöperatie BENG ondersteunen en kort niet op noodzakelijke subsidies.

Inwoners met zonnepanelen zien hun energierekening sterk oplopen door terugleverkosten en de afschaffing van de salderingsregeling in 2027. We willen met BENG en het regionale energieloket (Energie Diensten Centrum) meer kennis delen over het **beter benutten van zonnestroom**. Dit zorgt voor een positiever rendement en stimuleert zo ook om nieuwe zonnepanelen te blijven plaatsen.

We zijn positief over **buurtbatterijen** en willen advisering over **thuisbatterijen** opstarten om zonnestroom beter te gebruiken en ook brandveiligheid te borgen.

We staan achter de ambitie van **aardgasvrije wijken** (zoals opgestart in de pilot Brandenburg-West) die bereikt kan worden met individuele en/of collectieve oplossingen. Voor het slagen van deze warmtetransitie is draagvlak cruciaal en daarom zijn we kritisch over gedwongen deelname aan projecten. D66 De Bilt steunt een warmtenet alleen als het de meest duurzame en betaalbare optie voor de gemeente en deelnemende huishoudens is om van het gas af te komen.

Bij toekomstige wijken kiezen we **co-creatie**. Daarbij denken inwoners mee over de ontwikkeling van de wijk, inclusief verduurzaming, zonder meteen op een oplossing (zoals bv een warmtenet) voor te sorteren. Het is daarbij nodig meer te communiceren over de gunstige voorwaarden van een lening uit het **Nationaal Warmtefonds**, om daarmee meer inwoners (ook senioren) in beweging te krijgen.

We blijven geïnteresseerd aan de **regionale energie-afspraken** (RES) en pleiten voor de realisatie van een windmolen en twee grotere zonnevelden met **minimaal 50% lokale participatie** zodat de opbrengsten van zon en wind landen bij lokale inwoners en ondernemers.

Een groene en duurzame gemeente

De gemeente moet ondersteunend beleid ontwikkelen waarin ruimte komt voor **kleinschalige zon- en windenergie op eigen grond** (b.v. agrarische windmolens op het boerenerf, ook in het ganzenrustgebied) en **innovatieve plaatsing van zonnepanelen** (b.v. verticaal en boven parkeerplaatsen).

We gaan **bedrijfsinitiatieven ondersteunen** om netcapaciteit beter te benutten en congestie tegen te gaan zodat we nieuwe zonnenvelden en bedrijven op het net kunnen aansluiten.

Aantoonbare CO₂-vermindering voor een beter klimaat

Het terugdringen van de CO₂-uitstoot door verkeer en vervoer blijft achter in De Bilt. Daarom willen we een versnelde aanleg van **laadpalen** (ook bij sportaccommodaties en andere openbare gelegenheden). We willen voorrang voor **elektrische deelauto's** op parkeerplaatsen.

Verduurzaming van woon-werk en zakelijk vervoer door de gemeente is een speerpunt. Met ondernemers, maatschappelijke organisaties en verenigingen bepalen we welke ondersteuning er nodig is om hun **verkeersbewegingen te verduurzamen**.

Laadgoten willen we toestaan om ook op openbare parkeerplaatsen de elektrische auto met eigen zonnestroom te kunnen laden.

We moeten inzichtelijk maken waar onze gemeente staat in het **bereiken van de klimaatdoelen** voor 2030 (55% reductie t.o.v. 1990) en 2050 (klimaatneutraal), door vanuit CO₂e (d.w.z. inclusief methaan en lachgas) te rapporteren over de gemeente als organisatie en grondgebied. Zo kunnen we zien of alle werkelijke en geplande uitstoot-vermindering en compensatie voldoende optelt of dat er aanvullende inzet nodig is.

Naast energiebesparing en -opwekking (incl. warmtenet en warmtepompen) willen we **klimaatneutraler inkopen** door maatschappelijke organisaties en ondernemers (incl. catering) stimuleren en zero-emissie-eisen stellen aan bouwprojecten en afvalverwerking die de werkzaamheden ook stiller maken voor omwonenden stimuleren.

Het toewerken naar een klimaatneutrale gemeente wil D66 De Bilt **gezamenlijk doen** met andere overheden en geïnteresseerde ondernemers en inwoners, bv door in het samenwerkingsverband Science Based Targets for Cities deel te nemen.

Een groene en duurzame gemeente

Bodemverbetering en meer groen en bloem voor meer insecten en minder CO₂

Later selecteren

Bodemverbetering en meer bomen, struiken, heggen en bloemrijke bermen zorgen voor **meer biodiversiteit met insecten, een prettige leefomgeving, het verminderen van hitte en verwijdering van CO₂ uit de atmosfeer**. D66 De Bilt ziet hierbij voor de gemeente belangrijke rollen, als grondbezitter voor bodemverbetering en het planten van groen; als eigenaar van groen 'afval' voor het circulair inzetten van compost; als verbinder van partijen rondom biodiversiteit.

We maken afspraken met **agrariërs** en andere **terreinbeheerders** over het ecologisch beheer en ondersteuning hiervoor, bijvoorbeeld via de BIGA.

D66 de Bilt wil zich inzetten voor vernieuwing én behoud van het buitengebied. We blijven in samenwerking en alleen met steun van boeren inzetten op versterking van de biodiversiteit en verbinding van natuurgebieden rondom Westbroek. Daarnaast willen we ruimte geven aan energieopwekking en -opslag op boerenbedrijven zoals kleine windmolens, accu's en zonnenvelden.

D66 De Bilt wil doorgaan met het **tegelwippen** en deelnemers belonen die een aantal tegels wippen met een gratis boom, mogelijk in samenwerking met een non-profit organisatie.

Hoofdstuk 5

Een vitale economie en ruimte voor ondernemers

Een vitale economie en ruimte voor ondernemers

D66 geeft ruimte aan innovatieve Life Sciences en ondersteunt het lokale MKB. Onnodige regels schaffen we af. We scheppen ruimte voor bedrijvigheid waar dat nodig is en transformeren andere terreinen naar wonen. Zo houden we banen, voorzieningen én leefbaarheid in balans.

Een vitale lokale economie vereist een dynamisch ondernemersklimaat

Blijvend investeren in innovatieve *Life-Science* bedrijven en hoogwaardige kennisinstellingen

D66 De Bilt wil blijvend investeren in het vestigingsklimaat gericht op het behouden en faciliteren van de ambities van de (internationale) **innovatieve *Life Science*** bedrijven en hoogwaardige kennisinstellingen binnen onze gemeente.

D66 De Bilt staat voor een **sterk ondernemersklimaat**, gericht op innovatie en duurzame ontwikkeling, zodat het prettig wonen én werken is en blijft in de Gemeente De Bilt, daar zijn we trots op.

De (door)ontwikkeling van de **locatie Schapenweide** op de *Life Science*-As heeft prioriteit, inclusief geplande uitbreiding. Regionale samenwerking met o.a. gemeente Utrecht en in U10-verband is noodzakelijk om de best passende en meest innovatieve *Life Science* bedrijven aan te trekken.

Stimulering van lokaal ondernemerschap en ruimte geven voor groei

D66 De Bilt blijft het lokale **MKB-bedrijfsleven** ondersteunen. Het MKB levert een belangrijke bijdrage aan brede welvaart via werkgelegenheid, innovatie en verduurzaming. Het ondersteunen van deze vitale, lokale economie is cruciaal voor een aantrekkelijke gemeente.

De lokale MKB-bedrijven spelen een **sleutelrol** in een sterke, leefbare en economisch veerkrachtige gemeente. Juist deze bedrijven dragen bij aan het verenigingsleven en nemen hun verantwoordelijkheid in het opleiden van jongeren op de werkplek of het aannemen van zij-instromers en doorstromers en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

We willen een sterke positie van het lokale MKB-bedrijfsleven door het **stimuleren van samenwerking** tussen bedrijven onderling, tussen ondernemers en kennis- en onderwijsinstellingen, maar ook maatschappelijke organisaties en lokale overheden.

We stimuleren **lokaal ondernemerschap**. Niet alleen als vestigingsmogelijkheid voor nieuwe ondernemingen, maar ook voor het behoud van bedrijven binnen de gemeente die willen herplaatsen dan wel uitbreiden.

Een vitale economie en ruimte voor ondernemers

De gemeentelijke ‘**accounthouder bedrijven**’ is hierin een spil en deze functie dient dan ook gecontinueerd te worden, net als de structurele werkbezoeken van de wethouder. Bij (her)ontwikkeling van bedrijfslocaties en winkelgebieden is een luisterend oor belangrijk, zodat de uitdagingen en belangen van alle partijen meegenomen worden en de juiste vestigingsvoorwaarden gerealiseerd kunnen worden.

De uitdagingen waar bedrijven tegenaan lopen (zoals congestie op het elektriciteitsnet, verduurzaming en circulariteit) worden in samenspel met de gemeente, bewoners en kennisinstellingen het hoofd geboden.

Concrete ondersteuningsmaatregelen:

- Realisatie van een **nieuw bedrijventerrein** tussen de N417 en de spoorweg ten westen van Maartensdijk.
- Vanuit de gemeentelijke organisatie bij inkoop en aanbesteding aansturen op zoveel mogelijk **lokaal kopen**.
- Voorkomen van **onnodige regeldruk** en het lokale bedrijfsleven tijdig bij nieuw beleid betrekken. Gemeentelijke procedures dienen toegankelijk en flexibel te zijn zodat kleine ondernemers sneller kunnen profiteren van lokale initiatieven.
- Door nieuwe ruimte voor bedrijvigheid te creëren komen andere bedrijventerreinen in aanmerking voor **transformatie naar een woonbestemming**, zoals bedrijventerrein Weltevreden.

Winkelgebieden verlevendigen en leegstand verminderen

Versteviging van de lokale middenstand vinden we belangrijk, zodat het **voorzieningsniveau** (supermarkt, gezondheidszorg, buurtcafé, kinderopvang) **in de verschillende kernen** zo veel mogelijk op peil blijft en de sociale verbindende functie op wijkniveau behouden blijft. Dit kan worden bereikt door bijvoorbeeld proactief te ondersteunen in vergunningverlening en gerichte investeringen in het openbaar gebied, groenvoorzieningen en evenementen, in nauw overleg met winkeliersverenigingen, vastgoedeigenaren en bewoners.

Winkeliers moeten zelf verder zelf de eigen **openingstijden** kunnen bepalen.

We willen investeren in het openbaar gebied van de **Kwinkelier en het Vinkenplein** om de aantrekkelijkheid te vergroten, bijvoorbeeld speelgelegenheden voor kinderen en betere fietsvoorzieningen.

In de winkelgebieden **Planetenbaan en Hessenweg/Looijdijk** moeten we investeren. Deze zijn toe aan een herinrichting in combinatie met extra woningen en aanpassing van het straatbeeld, gericht op het creëren van een (meer) aantrekkelijke en levendige uitstraling. Denk hierbij aan voorrang voor de fiets, toegankelijkheid, meer groenvoorziening, terrasvoorzieningen voor horeca en aantrekkelijk straatmeubilair.

*Dit is ons verkiezingsprogramma: de idealen en de keuzes die ons richting geven.
We laten zien wat we zien, wat we willen en wat dat concreet betekent.*

D66